

Barcelona 26 de novembre de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX -- Núm. 2475 --: 15 cts. --: Atrassats 30

EL LECTOR BEN ENTERAT

—Ara, ara anem bé! Els francs tornen [a baixar!]

Teatre Còmic

L'èxit dels èxits
La grandiosa revista

Joy-Joy

Totes les nits
Dijous, dissabtes i festes
a la tarda

NOVEDADES Teatre Català

Avui, tarda, preu econòmic

AFINITATS o UNA FAMILIA D'IGUALADA

Diumenge, a dos quarts de quatre: EL SECRET DE LA CAPSA D'OR. A dos quarts de sis: NO ES TAN FIERO... A les deu, nit: MARÇAL PRIOR, per l'Enric Borràs.

Es despatxa a comptaduria

EDEN DIRECTOR: LUIS CORZANA

DE LAS SEIS TARDE A TRES DE LA MADRUGADA

DANCING FANTASTICO

El Cabaret de las mil y una noches
Sorpreniente novedad

Gran transformación del célebre pintor decorador
Don JOSE SAÑES

OLYMPIA

Grandiosa Compañía Internacional de Circo

Ultimos días de la pantomima acuática

The Guasa Park

LA SEMANA PROXIMA
INTERESANTISIMOS DEBUTS

Butacas: a 4 y 3 ptas. Asientos: a 1'50 ptas.
Entrada general: 0'70 ptas.

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 R - BARCELONA

Els *menús* més deliciosos són els
del restaurant

Grill-Room

Escudillers, 8 :-: Café - Bar - Restaurant

Casaments

Solters i vidus!

Es gestionen amb persones honrades i de posició,
disposant de capital al contraure el matrimoni
assumppte seriós i legal

Plaça Catalunya, 17, 2.^{on} - Uetra A

De 11 a 1 i de 5 a 8

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

EN SAMBLANCAT JA ES A CASA

En Samblancat ha entrat en el teatre català per la barriada de "Pequin". L'Ignasi Iglesias va entrar-hi pels districtes IX i X, en Fontdevila pel carrer de Sant Pere més baix. El barri de les barraques de "La revolució al meu barri", ens fa l'efecte de què és la barriada de "Pequin", aquesta barriada de la qual se'n parla sols quan hi ha temporals i el senyor batlle hi va disposat a fer i desfer, fins que un cop tornada la calma al mar, hi torna a les oficines municipals. Llavors ja no es torna a parlar de les barraques de la ciutat, de la vergonya que representa per l'obra civilitzadora de la ciutat aquest cercle de barraques que volta la ciutat des d'Hostafranchs fins "Pequin", des de la "Monumental" fins Montjuich.

Una vegada, tornant de Madrid, en arribar prop de la presó aparegué a la nostra vista unes barraques amb hortet i tot. Hi havia ases, nens, segurament polls, i s'hi desprenia de tot allò una gran misèria i un excessiu escàndol ciutadà. Una francesa va preguntar:

—*Qu'est que ce ça?* (keskececsà, com escriuen els *montparnassiens*).

—Això?—vaig respondre avengonyit—. Cases barates.

En realitat, no ho són. Són tant o més cares que els pisos amb ascensor, telèfon i quartet de bany del carrer de Muntaner. Hi ha llogater barraquista que paga fins vint duros pels quatre pams conreats amb uns quants tomàquets i pebrots.

Heus ací que aquest ambient estava per descobrir en el teatre. Un altre home que podia fer-ho, en Juli Vallmitjana, gran coneixedor de l'ambient, encara manté inèdit la seva visió escènica d'aquest món pobre. Ha estat l'Angel Samblancat qui s'ha incorporat d'una manera definitiva a la nostra literatura amb aquest quadret meitat farsa i meitat sàtira, on hi ha abocat tot el seu esperit liberal i sentimental.

Dins d'aquesta nova classificació que ràpidament ha pres en la nostra topografia literària d'escriptors del districte V i escriptors "passeigdegracistes", en Samblancat estava considerat en el primer fasci. Sigui benaurat el districte V si segueix aconseguint per a la literatura nostra aportacions tan transcendents i importants com la de l'Angel Samblancat, que fins ara era "vigoroso escritor castellano" i des d'ara és ferm escriptor mediterrà.

FRANCESC MADRID.

LA PLAÇA DE CATALUNYA

El senyor alcalde ha dit que des d'ara el restant de les obres de la Plaça de Catalunya—que fins ara feia el propi geni senyor Nebot—es farien per concurs. Està a punt de sortir la convocatòria del concurs.

Com s'ho ha pres el senyor Nebot? Un altre home menys savi que ell, hauria destruït el projecte i dimitit de regidor. Però el senyor Nebot, no. El senyor Nebot és l'home més gran del món i el més artista de tots els artistes actuals, haguts i per haver. Per això, ell està per damunt de totes aquestes petiteses. El senyor Nebot, senzillament, ha estat molt conforme amb l'anunci del concurs i seguirà dirigint el seu immens i insuperable projecte de la Plaça.

Per aquest seu acte heroic, el senyor Nebot ha rebut les felicitacions del Xa de Pèrsia, del Bey de Tunis i d'en Valentí i Camp.

ESPECTACLE OFICIAL

Tots sabem que la religió és un espectacle com qualsevol altre. El Pare Vallet és un dels més significats actors d'aquesta farsa. Fins ara, però, la religió era un espectacle encobert. Gràcies al P. Vallet ha esdevingut un espectacle oficial.

Per diumenge passat, el P. Vallet anuncià un sermó que havia de pronunciar des de l'escenari del teatre "Novedades"!

El governador el prohibí.

Però la intenció era la mateixa.

Eh, que no cal cap comentari?

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

UNA VICTIMA DE MUSSOLINI

A un amic nostre—molt amic nostre—li traduïren una comèdia a l'italià. Aquesta comèdia s'estrenà amb gran èxit a Itàlia i, des de fa tres anys o quatre, segueix representant-se amb gran èxit. Això, naturalment, li ha causat una gran alegria al nostre amic. No tothom ho pot ésser autor traduït!

Amb aquest èxit, l'home, amb aquella alegria, tirà de veta. El seu sastre fou en Morell, son sabater en Says (I.), el seu camiser en Comas. Es comprà automòbil i s'abonà al "Liceo", malgrat la poca afició que té a la música italiana, que és la música que més es conreua en aquest teatre de senyors.

I se n'anà a viure a una torre de Vallvidrera. A Vallvidrera no hi viu qui vol. Si no un feude de l'aristocràcia—perquè aquí a Barcelona no n'hi ha d'aristocràcia—, és un feude de gent de diners. L'home que viu a Vallvidrera és molt respectat i té crèdit a tot arreu. A l'instalar-se en aquesta torre, el nostre amic tingué un acudit que deixà blau al veïnat. Els senyors dels voltants, tenien gallines. Doncs, ell, per ésser més, posà pavos reals. Tampoc tothom pot fer caldo de pavo real.

Però, de sobte, de cop i volta, quan menys s'ho podia esperar, s'estroneja la font de pessetes que li venia cada tres mesos d'Itàlia. En realitat, la font era de lires, però com el nostre amic no és massa aficionat a la música, les convertia en pessetes així que arribaven.

Què havia passat? Senzillament: que en Mussolini, sense pensar-s'hi poc ni gaire, s'havia quedat amb els diners dels autors estrangers. El fet no té res d'estrany en un home dels procediments de Mussolini. Però ha estat la causa de que el nostre amic hagi caigut en la més negra misèria.

L'auto, l'ha perdut de vista. Els pavos reals els ha venut a un domador. I mentre en Mussolini es gasta els seus diners—els del nostre amic, volem dir—en camises negres, el pobre home no se'n pot comprar de blanques!

VIRAI.

(1) Aquests reclams són gratuïts.

LA VAGA DELS MINAIRES ANGELESOS

La vaga de minaires anglesos fa set mesos que dura. Hom es creia que ja estava acabada, però ara els obrers han rebutjat tota solució. No obstant, es creu a Anglaterra que l'afer ha millorat; nosaltres, francament, no ho sabem veure. Els obrers anglesos han mostrat ésser tots uns homes, i han mostrat que tenen més poder que tots els restants elements anglesos junts. Mentre els minaires han resistit set mesos de vaga i encara neguen tota reconciliació, pel país la vaga ha estat ruïnosa.

Es veritat que la Federació Minaire ha estat vençuda, però, els obrers, que formaven la Federació, segueixen triomfant. Ells volen la nacionalització de les mines, i tenen prou resistència moral i material i prou idealisme

per a seguir lluitant fins que ho aconseguixin. Què hi fa la desfeta de la Federació si ells vencen?

Mireu, en canvi, per Anglaterra el què ha representat la vaga. Per de prompte, el poder públic ha estat, durant tots set mesos, la joguina dels minaires i dels miners, dels obrers i dels patrons; però, per això sol, el país, no hi perd ni hi guanya res.

Anglaterra, durant els 200 dies de vaga, ha perdut 3.000.000 de lliures esterlines per dia; fins ara, doncs, porta perdudes 600.000.000 de lliures esterlines. Això, sense comptar les pèrdues indirectes, que són molt més grosses que els 600.000.000 de lliures esterlines. Un ministre anglès ha afirmat que aquests set mesos de vaga han costat tant a Anglaterra com la guerra sud-africana. El capital que valen totes les mines angleses juntes, no val tant com la pèrdua ocasionada en el temps de vaga. Quan la guerra franco-prussiana, França hagué de pagar una indemnització que llavors es cregué fabulosa; doncs, bé, ara Anglaterra ha perdut el triple del que llavors pagà França a Prússia.

A Anglaterra, la producció del carbó ha disminuït en 96.000.000 de lliures; les indústries tributàries en 70; la marina mercant en 10. La xifra total dels sous que els obrers han deixat de rebre, és de 141.000.000; calculeu, doncs, quins homes han d'ésser aquests minaires per a poder resistir valentment la vaga! Els assegurats dels "sense feina" han augmentat en 12.000.000 de lliures esterlines. Els minaires sense feina són uns 250.000.

Hom veu que la vaga no pot durar molt. Però els qui capitularan no seran els obrers, sinó els patrons i l'Estat.

ELS "POLLOS PERA"

La mania d'anar sempre a la moda, per ridícula que sigui, i l'aire ensopit que respirem fa un quant temps, ha produït una mena de jovent abstracte, a tota fe, a tot ideal, a tot amor, que són de plànyer, que ens en hem de doldre.

Mireu-los pel carrer, vestits sempre a la última moda, els pantalons amples com faldilles, l'americana estreta fins més avall de la cintura, mostrant les anques com la última de les meretrius, el cabell a la garçon i la cara cuidada i maquillada com la més coqueta de les dones.

Això per fora, mes per dins, quina nullitat de sentiments!, quin cor més fred!, quin cap més buit! Si els parles d'estimar, se te'n riuen i tracten les dones per un igual, com si mare no tinguessin; si els hi recordes la pàtria, et diuen que ets de la "ceba", només els encanta i emociona l'aire afemellat d'un artista de la pantalla o la música poca-solta dels últims balls de moda.

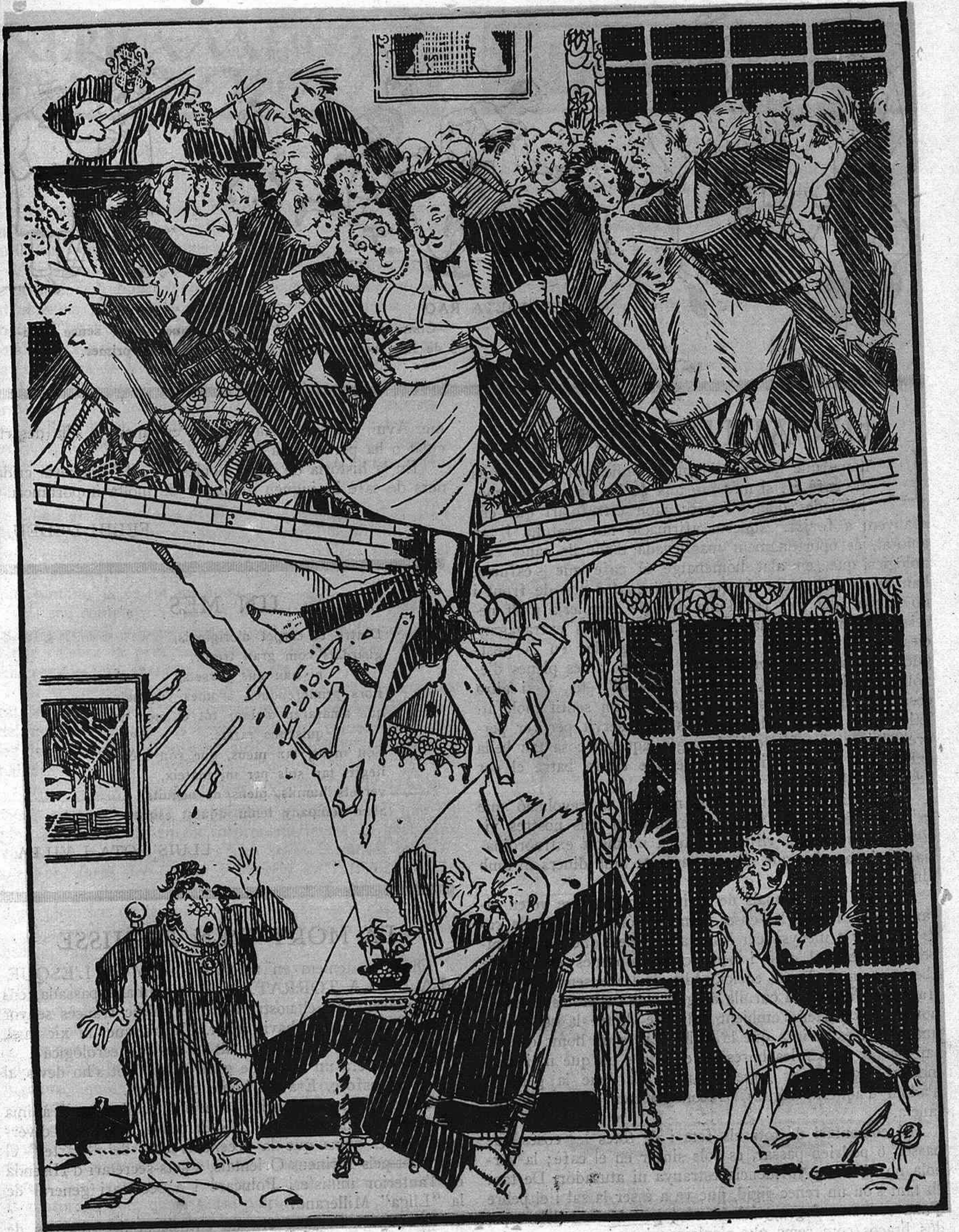
Quina mena de barreja de fàstic, d'odi i de llàstima, fa sentir aquest jovent indolent que el cor no els batega a l'impuls d'un amor o d'una passió, ni l'ànima se'ls abranda pel foc d'un ideal o de la pàtria, i que tenen per Déu a un negre que balla el "charleston".

JOSEP ROSELL.

GUSPIRA

Dormint, somriu la dolça nina,
acariciant son somni d'illusió,
en altre lloc, l'amat sencer s'entrega
en braços de la bagassa, foll de passió.

LLUIS BOTA I VILLA.

LA VIDA MODERNA

— Això és una revolució.

— No. És el charleston.

TE MOLTA RAO

—Com corren, pobrets! I pensar que altres, sense moure's de lloc, ben tranquils i repapats, arriben primer.

UN ALTRE ELOGI

L'home que ha esdevingut incondicional d'una taula de cafè és, si més no, una de les valors més consolidades d'aquest petit món estrafolari que ens afanyem a forjar. Aquesta afirmació tan gratuïta i tan amoral, és oportunament manllevada d'aquells cants cronològics que, en alat homenatge al cafè que s'esfuma, han deixat anar tots els que tenen quatre dits de front i no s'acomiaden per res d'una dosi de ximpleria molt necessària per fer rotllar l'ànima. Les moltes extravagàncies de les corrents modernes consagrades en la postguerra i que solem evocar dient unes paraules plenes d'exotisme: cinema, bar, dancing, cock-tail, etc., i, si altra cosa no, aquests balls conjuminats en un sentit molt atípic de les cames dels balladors, han servit per fer perdre adeptes al cafè de fi de segle, aquesta cosa tan bella exhaladora d'un sentimentalisme que us fa batre el cor desenfrenadament.

Revolucionaris per instint, maldem la revolució que fa desaparèixer una flama esperonadora dels nostres vicis i de les nostres virtuts, i quina intimitat extraordinària és d'una valor que no pot pagar-se amb diners ni amb dinades.

Aquells professionals de la insensibilitat que volen ficar el nas en totes les coses, han fet córrer la paraula *cul de cafè* per a menysprear les qualitats dels que s'han comenat amb el cafè i beneficiat, amb més profit que abeurant en qualsevol enciclopèdia de les ensenyances que traspuen d'una taula curulla de gots i de culleretes; aquests homes que porten l'ambient del cafè dintre la sang, són una cosa més seriosa que la riassa. Entre un home que no sap deixar passar les hores en el cafè i un que n'hi mati moltes, juguem per aquest darrer. Cal que la gent se n'adoni d'aquesta veritat i reconegui tota la seva importància.

El comentari de tots els fets i de totes les coses que passen o podrien passar, és sols sincer en el cafè; la verbola no hi té cap influència estranya ni aturador. De tant en tant s'ou un renecc rígid, que ve a ésser la sal i el pebre d'una conversa fogosa, i hom veu, per damunt dels caps, dos braços com remos que s'enlairen i accionen per a defensar una teoria que, al capdavall, tots hi estem d'acord. A primera vista això sembla fomentar una raça de cridaners poca-soltes molt contrària al nostre panxa-contentis-

me. Avui, però, aquesta raça de cridaners o s'ha desarticulat o ha perdut tota la veu.

En la història de molts pobles, el cafè i aquests cridaners de cafè hi juguen un paper de molta importància.

FELIU DEDEU.

UN MES

Dintre el carpet d'originals,
guardats com gran tresor,
hi han uns versets,
flors primerenques, aromes virginals,
que amararen d'amor tot el meu cor
quiscuns ratets.

Són meus, tan meus, que són inèdits,
llegits tan sols per mi mateix,
versets humils, plens de neguits,
altre company teniu, aquest esqueix.

LLUIS BOTA I VILLA.

LA MORT D'EN BROUSSE

Quan ja teníem en màquina l'edició de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA de la setmana passada, ens assabentàrem que el nostre amic, el polític francès senyor Emmanuel Brousse, havia mort. Encara que un xic tard, no volem deixar passar per alt la nostra necrològica.

Brousse era un home de gran valer. Tot s'ho devia al seu propi esforç. Era un home com pocs.

Començà essent caixista i arribà a director i ànima del diari "L'Independent", de Perpinyà, a diputat diverses vegades—fins que la recent creació del "Cartel" el derrotà—pels Pirineus Orientals, a sots-secretari d'Hisenda en l'anterior ministeri Poincaré i a secretari general de la "Lliga" Millerand.

Emmanuel Brousse era un entusiasta de les coses de casa nostra i comptava amb gran nombre d'amics entre els catalans.

Descansi en pau l'illustre polític i publicista rosellonès!

XERRAMEQUE ARTÍSTIQUES

JOVENTUT

Qui pogués tornar-hi a l'edat de les il·lusions, aquella en la qual tot es veu de color de rosa, i s'endevina ja el camí dreturer que té de dur-nos al lloc cobejat!

Això pensava després de veure l'anunci llampant de la pel·lícula del *Faust*, l'home que es donà al dimoni per tal d'ésser jove altra vegada, quan distretament vaig entrar a les "Galerías Layetanas", trobant-me amb dues notables exposicions de joventut, la una de l'Olivet Legares i l'altra de V. Mulet.

L'Olivet Legares és un dels nostres paisatgistes més personals, ferm deixeble de l'escola olotina, que sap copsar la llum al vol i omplir d'aire respirable les seves terres; és, a més, un pintor curull de serenitat que defuig els trucs i construeix com un arquitecte els primers termes.

Camí de les mates i *Matí de setembre*, són dues teles fermes i equilibrades de valors i d'una magnífica transque l'estudiós artista ens mostra, no podem pas negar parència. Després d'examinar una per una les pintures que, pintant, ja és tot un home.

El seu company V. Mulet, arribat fa poc de València, és un jovencell impressionista que sap on té la mà dreta, i que celebra la primera exposició de ses obres, la qual ens sembla una formosa prometença.

Si tinguéssim de cercar-li parentiu entre els artistes catalans de primera fila, direm que V. Mulet és parent del nostre Mir, car les seves pintures, comparades amb les del mestre, tenen un cert aire de família, de pura carnalitat.

Ens trobem, doncs, davant d'un pintor de temperament, sintètic i precís, que pinta a grans taques i que les posa a lloc amb un encert sorprenent, tenint un gust gens vulgar en escollir els colors; les seves formoses teles *El sortidor*, *Jardí del Carme* i *Passeig de l'Alhambra*, són tres botons de mostra que valen per més d'una botonadura pictòrica de les que comença a fer-se'n cas.

Apuntem aquest nou lluitador a la llista dels que saben on van.

A les "Galerías Dalmau", aquesta vegada també hi triomfa la joventut, en la persona de la gentil Elsa Sernàs i el pintor Lluís Maristany, al qual considerem jove, per les obres que exposa.

La senyoreta Elsa Sernàs és un temperament refinat, adorador de les belles formes, que sap resoldre els temes a grans taques i amb la seguretat d'un miniaturista tenint per torna una gran sensibilitat que li fa encertar a cada punt el camí de la bellesa. És, a més, una tècnica consumada en les arts del dibuix, car domina tots els procediments del mateix; la litografia, l'aiguafort, el carbó, etcètera, així com l'aquarella la fa amb molta pulcritud i la pintura a l'oli, quasi sense pintura.

Mirant l'exposició s'hi passa el temps que un hom ni se n'adona. Hi ha tanta cosa per veure! Els dibuixos de Sevilla, amb les dues belles visions del jardí de Bemberg; l'aiguafort de *La muralla de la ciutat vella*, *La vella segadora*, gravada a la pedra, l'oli sevillà *Detall del*

barri de Santa Creu, les pulcres aquarelles *Convent de Santa Clara*, *Un gobelí*, etc., etc. Res, que l'Elsa Sernàs en sap un niu.

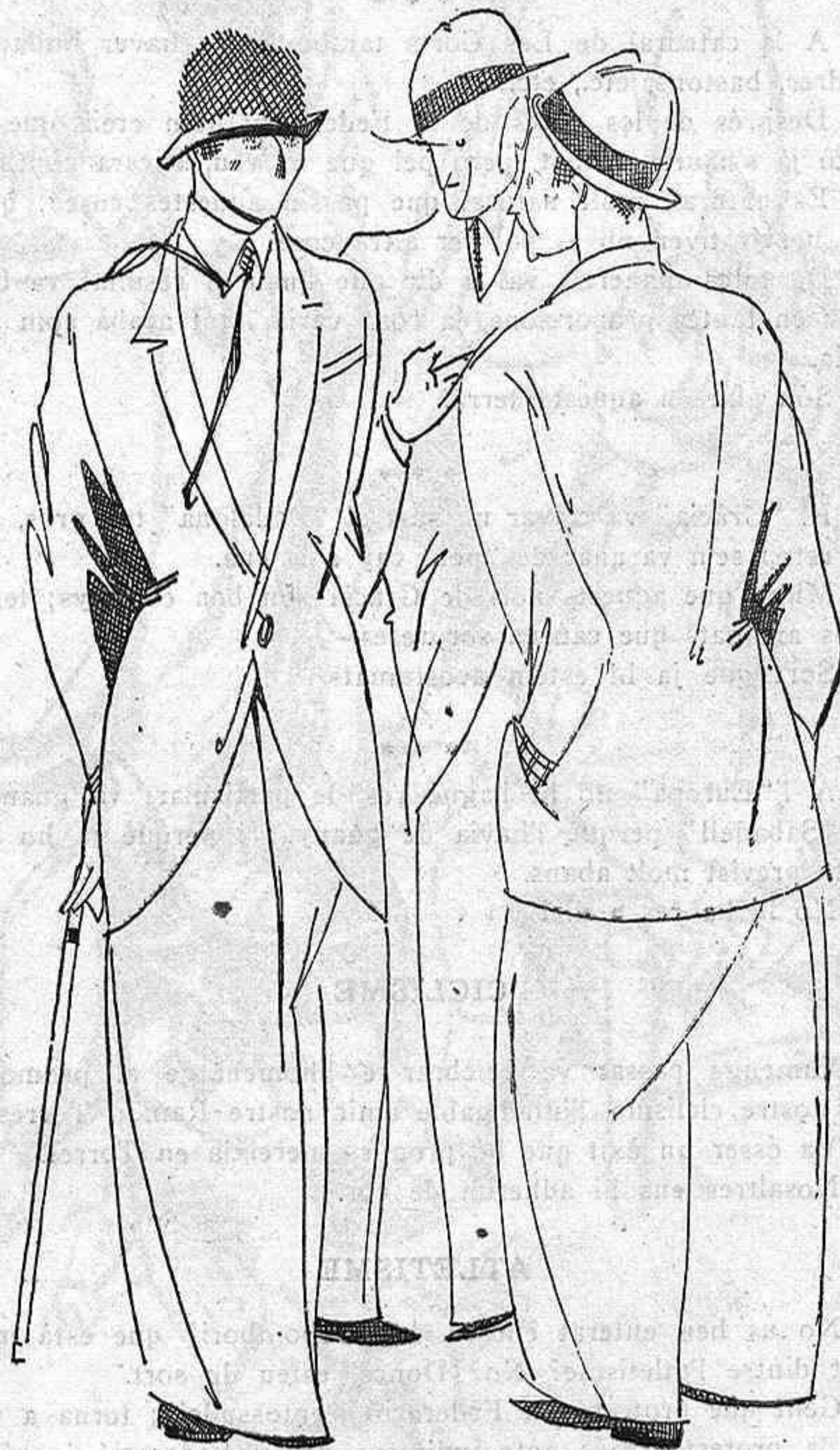
El seu company d'exposició Lluís Maristany ens resulta un colorista de primera; els seus paisatges de l'Argentina, Brasil, Xile i Uruguay, són altres tantes visions lluminoses que deixen enlluernat i ens diuen que és un xicot que allí on posa l'ull posa la mà amb el pinzell sempre amarat de tons brillants.

D'aquell enlluernament un xic esbojarrat en surten, però, coses ben boniques, com *Barca al sol*, *Llac del Jardí Botànic*, *Vallparadis*, *Tardó*, i altres que no recordem ara.

Oh, joventut daurada!, més em plaus com més allunyat em trobo de tu!

Eh, quin final de "xerrameca"?

C. ARBO.

LA FANTASIA DE LES MODES

—Creieu-me. Aquests pantalons tan amples que ara s'estilen, ens convenen molt.

—Per què?

—Per disimular.

FUTBOL

Què en direm dels esdeveniments del diumenge passat? Mireu que n'hi ha per posar-nos tristos de debò.

El pobre "Espanyol", tan confiat que estava amb la seva herba, o més bé amb l'herba del seu camp, i té, ni amb un equip com el del "Sans", que estava bastant atrotinatet, va poder guanyar.

Decididament, la negra se'ls ha posat al cos, i no hi ha qui els hi tregui.

Davant de l'èxit, creiem que el millor que podrien fer és segar l'herba i deixar les coses tal com estaven; que al cap i a la fi, hi tenien més sort que ara.

De totes maneres, no cal encaparrar-s'hi, pel temps que resta de vida.

A la catedral de Les Corts també hi va haver bullanga: pedres, bastons, etc., etc.

Després de les notes de la Federació, hom creia que tot això ja s'hauria acabat, però pel que es veu, encara continua.

Es natural, molt natural que passin aquestes coses; quan els nervis tiven no es pot fer altra cosa.

De totes maneres, val a dir que quan el resultat va canviar en tantes proporcions, la cosa varià i tot acabà com una seda.

Són així en aquesta terra.

El "Gràcia" va clavar un sust al "Badalona" tan gros, que de retop se'n va anar de "pet" cap a la cua.

Mireu que aquests nois de Gràcia són ben estranys; tenen cops amagats que causen sorpreses.

Sort que ja hi estem acostumats.

A l'"Europa" no hi hagué res de particular; va guanyar al "Sabadell" perquè l'havia de guanyar i perquè ja ho havíem previst molt abans.

No hi ha res a dir!

CICLISME

Diumenge passat va celebrar-se l'homenatge al promotor del nostre ciclisme, l'infadigable amic nostre Ramon Torres.

Va ésser un èxit que bé prou es mereixia en Torres.

Nosaltres ens hi adherim de cor.

ATLETISME

No us heu enterat encara del "rebombori" que està passant dintre l'atletisme? No? Doncs, esteu de sort.

Gent que protesta; la Federació s'entossudeix; torna a venir la protesta; més entossudiment de la Federació i epíleg amb uns càstigs imposats per aquesta entitat, alguns dels quals desentonen, i acords de dissolució del "Bloc Amateur".

Aquests es resisteixen i si no se'ls dona satisfacció, estan disposats a formar una altra Federació.

Què passarà? Seran foguerades d'encenalls?

Potser a hores d'ara ja estarà solventat, però no ho creiem.

En el primer cas desitjariem hegemonia, en el segon que no s'hi preocupin gaire i procurin arranjar-ho aviat. Tots hi sortirem guanyant.

BOXA

El dimars, va celebrar-se a l'Iris Park amb molta concurrència, una vetllada de boxa, a base del combat Murall-Demende, guanyant en Murall per abandono d'en Demende al setè "round", després d'haver boxejat en Murall esplèndidament. Aquest xicot arribarà a ésser una figura dintre el boxeig estranger, gràcies al seu intelligent menager Rubio que el porta esplèndidament.

Els altres combats foren del gust del públic que omplia la sala.

Els del teatre Olympia per no ésser menys han organitzat una vetllada per a aquesta nit a base de l'esperada revenja Lecadre-Ciclone, que ja s'havia anunciat altres vegades i no es podia celebrar per inconvenients d'un dels dos adversaris, formant part en el programa els no menys interessants combats Ros-Seo-Martín y Ferran-Hugnon. Suposem que veurem l'Olympia com els dies de grans aconteixements.

TEIXI.

LICEO

La setmana passada l'empresa del gran teatre del "Liceo" ens presentà "La Bohème", amb la qual òpera s'acomiadaren els artistes italians que han vingut a cantar "Francesca da Rimini", i "La ciutat invisible de Kitege".

"La ciutat invisible de Kitege" és una de les obres millors de Rimsky-Korsakoff, segurament el més excellent dels quatre compositors russos. No n'hem de parlar detingudament, ara, perquè l'obra fou estrenada a Barcelona l'any passat, i llavors en parlarem amb la detenció que es mereix. Enguany ha estat tan apreciada i aplaudida pels veritables amants de l'art com ho fou l'any passat. Tampoc hem de parlar de la interpretació, perquè anà a càrrec dels mateixos artistes que la temporada passada—artistes de primer ordre, com Nesselovsky, Jacovleva, Possemkowsky, Jurenieff, Kaidanoff, Braminoff, Lavretzky, Simitx, Dadidoff, Militx i Autonowitx—també dirigida l'escena pel mateix senyor Sanine, i l'orquestra el gran mestre Coates.

NOVEDADES

S'ha estrenat una comèdia de Pin i Soler. Aquesta comèdia té tres actes i es titula "Afinitats, o una família d'Igualada". Potser aquest del títol és l'únic però que trobem a la comèdia. Per què ha d'ésser, precisament, d'Igualada aquesta família? Es que no té les mateixes característiques d'una família de Manresa o de Sabadell?

Pel demés, la comèdia és força acceptable i s'escolta amb gust. No hi passa res, o amb prou feines hi passa res, però està dialogada amb molta gràcia i discreció. La gent riu i aplaudeix espontàniament a cada final d'acte. Es tot el que podia esperar l'autor, ja que suposem que no es proposaria altra cosa.

En la interpretació, molt notable en conjunt, cal senyalar la labor de les senyores Morera, Xatart i Fornés, la de les

ELS BONS CONSELLS DE L'AVI

—Jo, menuts, que sóc d'una altra generació, us recomano que llegiu, que us instruïu i que sigueu bons i dignes!

senyoretetes Cosmo i Jofre, i la dels senyors Aymerich, Galcerà, Cabré i Gómez.

APOLO

Segueix representant-se—naturalment!—l'èxit d'en Samblancat, "La revolució al meu barri", obra forta i bellament dialogada, plena d'idees i sentiments generosos.

Per al proper dimarts hi ha anunciada l'estrena de "L'obstacle", drama de l'Enric Lluelles. Per les referències que en tenim, sembla que es prepara un altre aconeteixement.

ELDORADO

"Blancaflor" és una sarsuela en tres actes, qual llibre signen els senyors Romero i Fernández Shaw. La música és del senyor J. A. Martínez, molt senyor nostre. El llibre, francament, és poca cosa: ni literàriament ni teatralment té cap valor. Els senyors Romero i Fernández Shaw no n'encerten una! Perquè la "Doña Francisquita no compta. "Doña Francisquita", abans que els senyors Romero i Fernández Shaw la signessin, l'havia signat Lope de Vega amb el títol de "La discreta enamorada".

La música és de l'autor de "Que és gran Barcelona!" No la trobem superior en res a la de "Que és gran Barcelona!".

Molt bé la interpretació per part de tots els intèrprets.

TALIA

L'Enric De Rosas, el gran actor argentí, ha tingut la virtut de ressuscitar aquest teatre que era mort i ben mort. Totes les nits, en De Rosas té la satisfacció de veure el teatre ple.

Ara darrerament ha estrenat "Acidalia" una bella comèdia interessantíssima de Darius Niccodemi. L'obra, interpretada amb molta justesa, ha obtingut un gran èxit.

POMPEYA

"Teatre Intim"

Dilluns passat tingué lloc la segona sessió de la temporada del "Teatre Intim", fundat i dirigit pel gran director d'escena i comediògraf, Adrià Gual. L'acte tingué lloc—com totes les sessions de la temporada—al coliseu "Pompeya", de Gràcia.

L'esforç del director del "Teatre Intim" en posar "Nausica", d'en Maragall, no és pas inferior a l'esforç immens que

JOAN MARAGALL
Autor de "Nausica"

representà posar en escena amb tota propietat "El burgès gentilhome", de Molière, en la primera sessió.

Adrià Gual és un mestre en l'art teatral. A Catalunya no

hi ha ningú que sàpiga com ell posar en escena i dirigir una obra; Gual pot comparar-se als grans directors d'escena europeus i americans. Ell no plany mai res per a què la "mise en scene" sigui d'una bellesa insuperable i, sobretot, per a què tota la representació sigui una fidel traducció de l'esperit de l'autor de cada obra que es representa, i no una interpretació més o menys encertada del director i dels actors. Adrià Gual ha triomfat sempre, en els anys que porta d'actuació del "Teatre Intim". Però potser en les obres on el seu esforç magnífic ha estat més ben reeixit, són en "El burgès gentilhome" i en "Nausica". "Nausica", l'obra grandiosa de

ADRIÀ GUAL
Creador del Teatre Intim

Maragall, inspirada en un paratge de l'"Odissea", és, abans que tot, una obra grega; el nostre immens Joan Maragall, entusiasta d'Homer i perfecte traductor seu, va saber fer-se propi el sentit, el fons de l'"Odissea", i "Nausica" li sortí una veritable obra grega, digna d'un gran escriptor en el període d'or de les lletres gregues. Adrià Gual veié perfectament això, i gràcies a la seva representació de dilluns d'aquesta setmana, ens sentirem meravellosament duts en una representació atenca. El criteri seguit és el mateix que quan el mateix Gual representà l'obra en una sessió d'inaugural de curs de l'"Escola Catalana d'Art Dramàtic". Els elements plàstics s'ajustaven a les veritats poètiques de l'obra, i foren duts d'una manera arbitrària molt més bella que no pas aquell intent de realitats corrents en el teatre de ficció; l'arbitrarietat fou tan perfecta que ens semblà que un veritable fris grec prenia vida i ens representava l'obra d'un gran escriptor. Tant fou així, que Adrià Gual no oblidà gens els preceptes clàssics. No fou, però, una reconstitució històrica, sinó una fidel interpretació de la visió del poeta.

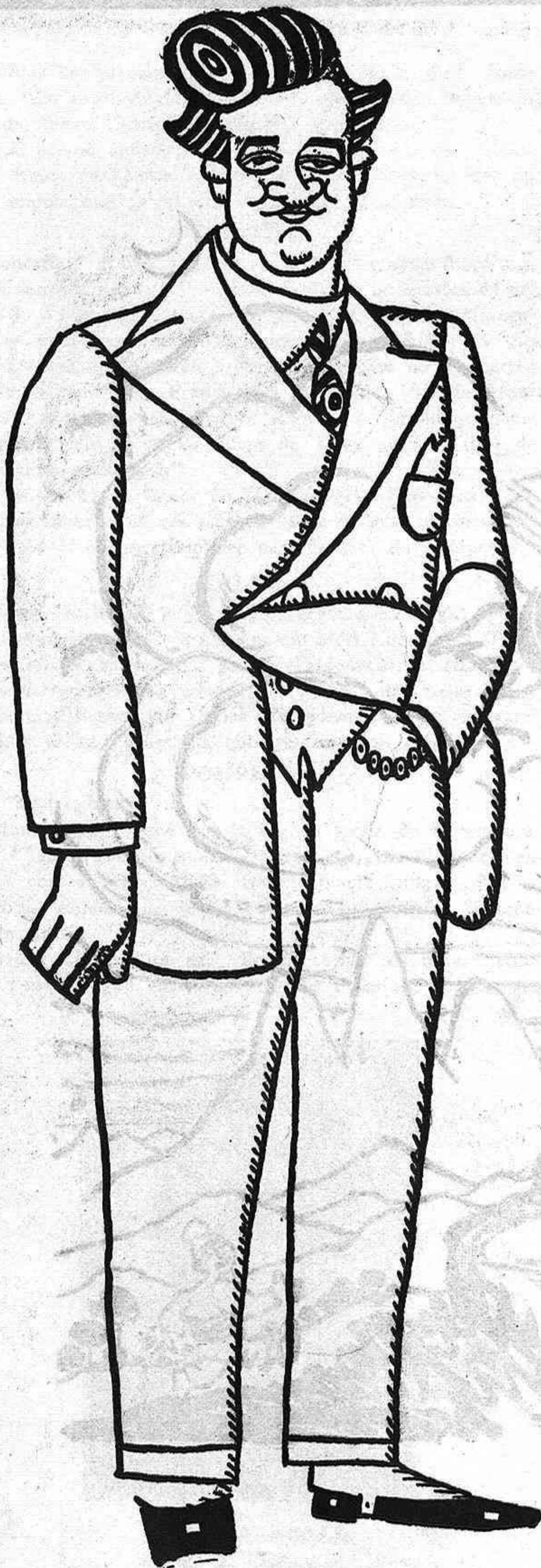
La bellíssima obra de Joan Maragall, doncs, fou representada tal com hauria volgut Maragall mateix. El públic copsà completament tot el grandios poema en tres actes del nostre Poeta—perdoni'ns que escrivim Poeta amb majúscula. Maragall, però, s'ho mereix—. Hem de fer l'elogi de l'obra? Els més competents crítics catalans i estrangers ho han fet, i altrament tothom, a Catalunya, coneix l'obra completa de Joan Maragall, l'home que ha dut el veritable sentit artístic a la nostra literatura.

Els intèrprets, sota la direcció d'Adrià Gual, saberen agafar també l'esperit grec que informà l'autor en escriure l'obra. Ells acabaren de donar-nos la impressió de fris vivent. Els artistes es movien glossant sempre figures de fris grec; el seu

LA TRAVESIA DEL MONTSENY

—Falta molt per arribar a Gualba?
—Ara hi vaig jo. Quan torni li diré

EN MIQUEL B. FLETA

Com poden veure és del més bufó que corre. Fixin-se en el puntillat!

parlar tenia la dolcesa de la parla hellènica; el seu gest era serè com s'escau a aquella raça gloriosa, de la qual els mediterranis, i especialment els catalans, hem hereditat una gran part de la seva espiritualitat. En la interpretació es distingiren la senyoreta Roser Coscolla, que ens donà una "Nausica" insuperable, i el senyor Joan Cristòfol, que féu una creació de l'"Ulisses", Josep Claramunt, que semblà el veritable rei, i Joan Fornaguera, gràcies al qual revisqué l'imaginari poeta "Daimó".

Els decorats de Joan Morales i Lluís de Roig, molt ajustats a l'ambient arbitrari de la representació.

En Pere Corominas, abans de la representació, llegí un magnífic treball allusiu a l'obra.

Sentim no tenir espai per a publicar les admirables quartilles d'en Corominas.

BOB.

Diuen que està solucionat el conflicte dels artillers.

❖

El senyor Peray ha dimittit del càrrec de delegat substitut de la Comissió Municipal de Cultura de Barcelona. I amb això, està tot acabat.

❖

Turquia està alerta.

Les paraules de Mussolini l'han alarmada i ha mobilitzat tots els seus soldats per a evitar cap abús.

Si cal, està disposada anar a la guerra.

Ens temem que tot el món haurà de fer el mateix.

❖

S'ha concedit el premi Nobel de literatura de 1925 a Bernard Shaw. Ell, en saber-ho, es va fer un tip de riure; digué que segurament li han donat perquè en 1925 no ha escrit cap obra.

Però Bernard Shaw ha dut més enllà el seu humorisme: ha refusat l'alta distinció del premi. Però, hem de pensar, senyors, que l'ha refusat, no per humilitat, sinó per vanitat, per a què tothom parlés del seu gest.

❖

Uns soldats italians, del "fascio", han penetrat al Dodecanès (Grècia), per a fer registres a les cases.

Han assaltat la casa d'uns anglesos i han destroçat els retrats dels seus reis, han assaltat també la casa de l'alcalde de la localitat i han llançat la bandera grega al mar.

Els incidents són molt greus.

Anglaterra prendrà decisions.

D'això en pot venir un conflicte important.

❖

No n'han tingut prou, els feixistes, del que han fet a Grècia. El "duce" ha disposat que els periodistes estrangers que resideixen a Itàlia estan sotmesos a les lleis italianes; els que publiquin en periòdics estrangers, dels seus respectius països, coses que a ell no li agradin, seran castigats com si fossin italians que ho haguessin publicat dins d'Itàlia.

Però encara han fet coses més grosses: Han apedregat a uns turistes anglesos i americans. I encara, han assassinat un pintor alemany, pare de tres fills, per haver dit que sentia que Mussolini hagués sortit illès del darrer atemptat.

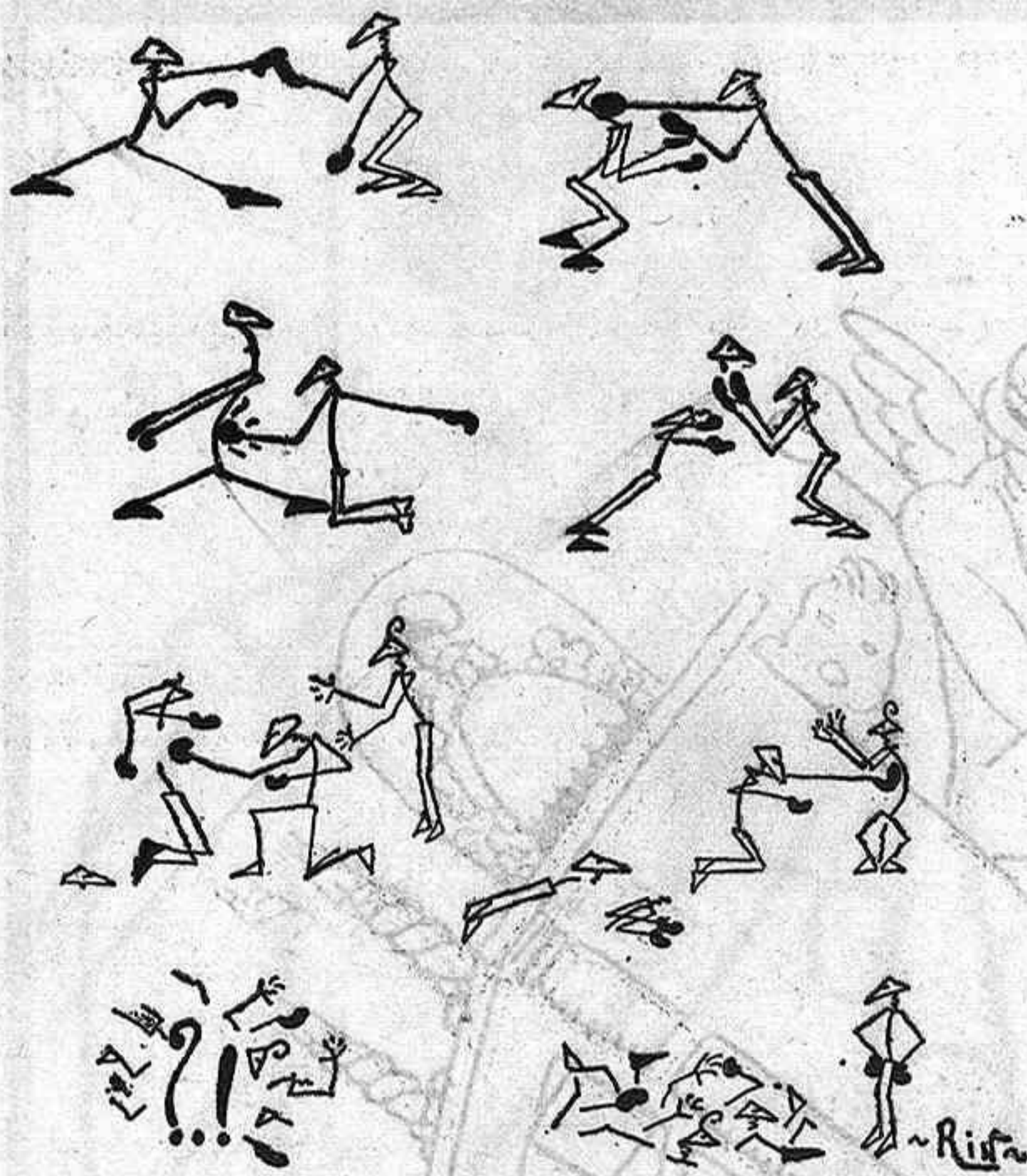
❖

S'ha acabat el sumari obert amb motiu del complot avortat

Calina

LA VICTIMA PROPICIATORIA O EL PES DE LA FAMILIA

UN "MACHT" SENSACIONAL

en la passada nit de Sant Joan, per a fer caure el govern de Primo de Rivera.

Ha estat sobreseïda la responsabilitat dels senyors Calvo Lacasa, militar; doctor Marañón, metge; Erija, militar; Marian Benlliure, publicista; García Ruiz, Antoni Torres, Ceferí García, Francesc Oria, enginyer; Josep Albinyana, Emili Palomo, Manuel Rosén, Eduard Ugarte, doctor Torres Fraguas i molts altres.

En canvi, es manté la responsabilitat contra diversos generals, caps i oficials de l'exèrcit, i contra diversos paisans.

Què passa a la Comissió de Cultura de l'Ajuntament?
Tot segueix igual.

Els regidors que la formen estan molestats amb el senyor Ponsà, i el senyor Ponsà no està conforme amb el canvi de personal.

Com acabarà?
Es un enigma!

A Portugal s'ha declarat una mena de dictadura pel general Carmona.

Ja hi tornem a ésser!

Revolucions a Mèxic, al Brasil, a Nicaragua i a la Xina, excessius abusos feixistes, pirates a la Xina, important moviment comunista a Java, moviment comunista avortat a Bulgària.

Mai no havia estat tan bé com ara el món!

A Grècia es vol rehabilitar els ministres afusellats en 1923. Es que amb la rehabilitació se'ls tornarà la vida?

Molts bibliotecaris de Londres han boicotejat les obres de sis autors dels més llegits a Anglaterra: H.-G. Wells, Bernard Shaw, Anthony Hope, Arnold Bennet, V. B. Maxwell, Henry Johnston i Anatole France.

Les obres d'aquests grans escriptors han estat retirades en part de la circulació.

El motiu és—diuen—que són massa realistes.

Ara resulta que els anglesos són tan immòbils com els altres!

Els miners anglesos s'han oposat a les proposicions del Govern.

Quins homes, aquests obrers!
Això són obrers!

De totes maneres, no confiem que aquest conflicte s'arregli mai més. Passarem segles i segles i tot estarà igual que ara.

Ll. del C.: No, no ens convenç la vostra poesia.—M. V.: Acceptada "Dama Poesia".—J. B. C., de M.: Rebut el segon article sobre els llibres; ja l'hem donat a les caixes. Esperem amb gust l'article que ens anunciieu.—S. R. G.: Es un hereu massa llarg.—N. M.: Ens hi hem repensat; hem tirat al cove el vostre article "La dona".—J. R.: Bé, "L'àguila negra. Veurem si pot passar.—R. S. Ll.: Bé, acceptat. Ll. del C.: Res! —S. G.: Preferim no publicar ni la vostra prosa ni els vostres versos.—Aguileta: Massa llarga.—Ll. B.: "Junoyesca" és massa dolç per nosaltres.—C. L.: Ai, filleta, faràs millor d'estudiar labors casolanes, que d'escriure; sobretot, procura créixer i cercar promès.—Luisita: "Ay, no, què me tronchas!" —K. K. A.: Vós mateix ho dieu Kha!—Rey: Que sou el de Tunis? El Govern encara no permet escriure—escriure malament, s'entén!

L'Esquella i La Campana. Impremta, Barcelona Olm, 8,

Talonnarios
de la
LOTERIA DE NAVIDAD

Los de 100 hojas 1 peseta
» » 50 » 0'60 »

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELEFON A. 4115

Anissos de frare

XISTUS DE SAGRISTIA
Recopilats per MOSSEN PIU

Preu: UNA PESSETA

Pensaments

EN VERS

Originals d'ALBERT LLANAS

Il·lustracions de MODEST URGELL

Preu: 60 cèntims

Los cent concells del Concell de Cent

per POMPEU GENER

Preu: UNA PESSETA

Dr. BEARSON

Eterna luna de mel

Secretos del lecho
conyugal

Cartilla higiènica para
los recién casados

Ptas. 2

BARON DE HOLBACH

Del amor conyugal

Los esposos en la vida
privada

Sus deberes, sus pla-
ceres legítimos

Ptas. 2

BARON DE HOLBACH

Del placer, de la feli- cidad y de la muerte

Un tomo 8.º

Ptas. 2

VERNEY D'ORIANI

¿Quiere Vd. ganarse un sobresueldo?

Pequeños trabajos y ta-
reas con que aprovechar
unas horas entretenidas
y remuneradamente

Ptas. 3

Les cent millors poesies de la Llengua Catalana

Triades per E. Moliné i Brasés

Ptes. 2

El Año en la Mano

Almanaque-Enciclopedia
de la vida práctica para 1927

EL AÑO EN
LA MANO

Regala

a los compradores una participación al billete entero de la
LOTERIA DE NAVIDAD, Núm. 11.573

que el premio mayor es de 15.000,000 de pesetas.

PRECIO: EN RÚSTICA, PTAS. 150 : ENCUADERNADO, PTAS. 2

Dia 18 de Desembre

N ú m e r o 3 . 0 0 0

de

La Campana de Gràcia

57 anys d'existència

Gran extraordinari

16 planes

Tots els bons escriptors i dibuixants, col·laboraran en aquest número 3.000 de La Campana de Gràcia

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliura: ces del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponçals se'ls otorguen rebaixes.

LA FAMA DELS NOSTRES ACTORS

— M'han dit que vostè és el senyor Santpere,

— Sí, noii!

— Doncs vinc a dir-li que no faci ploure tant, perquè se'ns podriran les arrels.